

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttár sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A megáldott fajgyűlölet.

Arad, április 4.

Mig a biboros osztrák főpap Rómából eredménytelenül volt kénytelen visszatérni Bécsbe, mert még csak fogadtatását sem tudta kieszközölni, vagyis, mert a pápa szóba se állott vele, addig a megáldott fajgyűlölet, az antiszemitizmussal kapcsolatos keresztény szocializmus, bámulatosan prosperál; s mig a szent atya által cserben hagyott osztrák főpapság tanácstalanul konferenciázik Bécs falai között, addig a Lüger vezetése alatt harcoló antiszemiták a bécsi városi képviselő választásoknál fényesen győztek, s immár mindössze 10—12 szónyi kisebbségben vannak a bécsi községtanácsban.

Sokkal több bajunk van saját magunknak is, semhogy a bécsvárosi adminisztráció dolgaival sokat törődhetnénk, de nem lehet közönyös reánk nézve sem azon visszahatás, melyet a fajgyűlölet politikájának győzelme onnan átalról a mi viszonyainkra is gyakorol, sem azon tagadhatatlan tény, hogy Lüger és társainak felülkerekedésében az osztrák németiségnek hazánk iránt legellenségesebb elemei jutnak hatalomhoz.

Egyébként a Lüger-féle zsidófaló fenegyerekek és a Lichtenstein herceg keresztény szocialistái teljesen azonosak egymásközt, Lichtenstein épen olyan jó antiszemita, mint amilyen jó klerikális — ha szükséges — a Lüger, és így a bécsi antiszemiták győzelmében egyenesen a klerikalizmus előnyomulását konstatálhatjuk, ugyanazon rettenetes internacionális hatalmi szövetkezetét, mely a jezsuita

Vatikán vezetése mellett Németországban mint a centrum párt, Ausztriában mint a keresztény szocializmus, Magyarországon pedig mint néppárt gyűjti táborába zsoldosait, és segédczapatát, és mely a barbarizmust, a fajgyűlöletet, népámitást, a lelkek butítását, az állam tekintélyének aláaknázását, belső rendje s békéjének fölforgatását használja eszközül céljainak elérhetésére.

Ezért érdekel bennünket is közelről, hogy mi történik a társadalmi politika terén odaát Ausztriában. Az antiszemiták, kik Ausztriában egyaránt jelentékeny töredéket képeznek nem csak a bécsi község tanácsban, hanem a tartománygyűlésen sőt a Reichsrathban is, a keresztény szocialistákkal együtt az osztrák néppártot képezik, melyet épen úgy megáldott a pápa a Lichtenstein herceghez intézett üzenetében, mint a hogy megáldotta a magyarországi néppártot az ő szeretett fiának Zichy Nándor grófnak személyében. Az analogia az ő és a mi viszonyaink között oly annyira teljes, hogy a további fejleményekben is párhuzamos alakulásokat várhatunk.

Csak egy különbség van ő közöttük s mi közöttünk, az t. i., hogy ők már sokkal előbbre vannak, mint mi. A mi nálunk még csak a liberalizmus elleni izgatás, az ott a zsidóság ellen indított gyűlöletes hajsza; mig nálunk ma még csak a liberálisok fenyegetik a katolikus vallást, addig odaát már a zsidók fenyegetik a keresztény polgárságlétét. Kétségtelen, hogy így lesz nálunk is, csak hogy nem oly erős mér-

tékben, mert ha még oly sok hibája van is a magyar népnek, egy hiányzik a kollekczióból: az az embertelen barbarizmus a german nemzeti típusnak, mely a németiséget, a német társadalmat mindig oly fogékonyra tette a fajgyűlölet befogadására és így az antiszemitizmusra is. Ezt különben az is igazolja, hogy Lüger antiszemita és a Schönerer nagynémetpárti hívei között oly szoros a kapocs, hogy a választófalat a kettő között igen bajos volna megállapítani.

Hogy odaát e részben fejlettebbek a viszonyok, az onnan is kitűnik, hogy az osztrák főpapság immár a kormányval együtt fog kezdet az alpapság forradalmi mozgalma, a keresztény szocializmus és antiszemitizmus, valamint annak jámbor és istenfélő vezére, Lichtenstein herceg ellen, mig a mi főpapságunk, gyöngeség vagy sajnálatos megtévesztés folytán még mindig a heczkáplánok terrorizmusa alatt nyög, s annak járszalagján engedi magát ország csufjára vezetetni.

De remélhető, hogy az az üdvös visszahatás, melyet az ultramontán-kerikális agitáció elfajulása odaát a főpapság körében szült, nálunk is nem sokára nagyobb és nagyobb tért hódít, s határt szab az oly nagy garral kezdett néppárti izgatásoknak, melyekhez kezdetben bizonyára sokkal több reményt fűztek, mint a mennyi eddig megvalósult.

Mint a kelevénynek, hogy kifakadjon, s meggyógyuljon, meg kell előbb egészen gyűlnie, úgy a fajgyűlölet és néplázításra épített ultramontán-kerikális forradalomnak is, mely ma Középeurópát sanyargat-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Egy marék hamu.

Írta: Gallevich Jenő.

Csunya, nedves, ködös idő. A szürke, piáskos szinű köd ólomszárnyakkal nehezedik a házakra. Az égboltozatot komor, sötét felhők borítják, hatalmas, megnyirbált, egyenetlen szárnyaikkal lomhán terjeszkedve széjjel mindenfelé.

A csipős hideg őszi szél boszorkánytáncot járva, zugva, élesen füttyölve söpri végig az úres, néptelen utcákat. Sűrű, apró cseppek oda-oda ütődnek az ablak-tüveg táblájához s lassan szétfolynak azon. Monoton unalmas hangja egészen álomba ringatja lelkemet s álmodni enged egy szomorú, bus történetről, egy ifju, fehérarcú leányka szerencsétlen történetéről. Szegény Jolánka! úgy itt áll lelki szemem előtt, hogy szinte érezni vélem kedvenc virágja, a fehér orgona-virág édes illatát.

A forró júliusi napok elől menekülve, Schwájcz óriási sziklák, erdővel borított hegyek közé dugott világhírű, de csendes kis fürdőjébe utaztam.

Dél volt, amikor megérkeztem. Szobámba érve, rögtön átöltözködéshez fogtam s pár pillanat múlva a széles, vastag szőnyegekkel fedett lépcsőkön haladtam lefelé a nagy ebédőbe.

A hűvös márvány lépcsőkön futva le, magyarországi ismerősökkel találkoztam. Mann Adám, egy bácskai földbirtokos nejével, ki leányának kedvéért jött Schwájcz erdős sziklás hegyei közé.

Együtt mentünk be az étterembe. A magas termétű, gyönyörű leány, nehéz, sötétvörös ruhájában elragadó volt s ostobának kellett volna lennem, ha a felénk forduló kíváncsi tekintetekből nem vettem volna észre, hogy a leány, kinek ruhájából bódító édes illat szállott széjjel, páratlan szépségével mindenkit elbájolt.

Az ebéd hosszú ideig húzódott. A leány hosszú vékony kezeivel szótlanul csipkedte a gardinettéből a száraz szőlőszemeket, a feltört papírhéjú édes mandulákat s nekem ez idő alatt volt alkalmam őt megbámulni s elmerengeni első találkozásunk felett.

A múlt év május havában Abbáziában láttam őket először. Különös magaviselete által, amely a kies tengeri fürdőbe mulatni, élvezni jött többi lányokétól teljesen elütő volt, vont a magára figyelmemet.

Kerülte a társaságot, a zajt, a fényt s a helyett egyedül bujkált a csendes, zajtalan ormóttan nagy hegyek, örökzöld fenyvesek között.

Gyakran leptem meg kirándulásaiban; nem egyszer láttam, amint kora reggel, ami-

kor még nem találkozhatott senkivel sem, lassu léptekkel ment a tenger partra s elmerengve nézte a végtelen vizet, amely óriási tajtékzó hullámokat dobott a partra. A bős hullámok zugva törtek meg a sziklakon, magasan csaptak ki a partra, amelynek fehér homokja szomjasan nyelte el a piszkos, zöldes víz-cseppeket.

Máskor ismét a nap felkelésében gyönyörködött. Tágra nyitott szemekkel bámulta, amint a sötét felhők vérvörössé, majd halványárgára változnak, de amikor a nap teljesen feljött, forró sugarait lövelve széjjel a tájon s a vendégek zajosan kacagva jelentek meg a tegnap elhagyott márvány-asztaloknál, akkorra ő rendesen eltűnt.

Egy gyönyörű napot ígérő hajnalban sűrű lombos fák árnyában a finom homokkal beszórt úton sétáltam egyedül.

A leány különös viselkedése felett töprenkedtem. Keserűséggel töltött el, amikor láttam, hogy nemcsak másokat, de engem is kerül, hogy ha néha-néha köszöntöm, üdvözléseimet csak hidegen, csak fejbőlintással viszonzozza. Vágytam hallani hangját, ezüst csengésű üde kacagását, epedtem az egész leányért, kinek tiszta, mély lüzi fekete szeméből egyedül véltem kiolvashatni — jövendő boldogságomat.

A pavillon előtt a fürdőorvossal találkoztam. Középtermű emberke volt, szürkűlő hajjal, de még mindig finoman és előkelően öltözködve. Legalább gondosan kiborotvtált

ja, odáig kell fejlődnie, mérgesednie, hogy a társadalom jobbjai undorral forduljanak el tőle. Ki kell ezen kelevénynek fakadnia a modern társadalom testén, hogy aztán meggyógyulhasson tőle.

BELFÖLD.

Az országgyűlési szabadelvű párt Podmaniczky Frigyes br. elnöklete alatt tegnap este értekezletet tartott, melyen elnök bejelentette **Darányi Ignác**nak a pártalelnökisztéről való lemondását, meleg szavakkal emelvén ki **Darányinak** a tisztében kifejtett buzgó tevékenységét. Aztán tárgyalás alá vette minden vita nélkül elfogadta az értekezlet a ház legközelebbi ülésén napirendre kerülő kisebb törvényjavaslatokat, valamint, a melkai zárandoklásnál való óvintézkedések s egészségügyi felügyelet tekintetében kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezésére vonatkozó törvényjavaslatot is, a melyről szóló jelentését ma terjeszti a képviselőház elé annak pénzügyi bizottsága.

ORSZÁGGYŰLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, április 4.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Berzeviczy.

Jegyzők: Eszterházy, Josipovich, Balog Géza.

A kormány részéről jelen voltak: Bánffy, Lukács, Wlassics, Erdély, Perczel és Fejérváry Géza.

Elnök jelenti, hogy **Pálffy Elemér** és **Bornemissza Adám** kormánybiztosi megbízását a kormány meghosszabbította.

Jelenti továbbá, hogy a bizottságok megalakultak.

Tudomásul vették.

Belitska Béni előadó betérjeszti a közigazgatási bizottság jelentését a kolera elleni óvintézkedésekről.

Annak idején napirendre tűzik.

A törvényes kamatláb leszállítása.

Matuska Péter előadó elfogadásra ajánlja a törvényes kamatláb leszállításáról szóló javaslatokat. (Helyeslés jobbfelől.)

A javaslatokat általában elfogadták.

Erdélyi Sándor miniszter kéri a két javaslat közül az általánosabb jellegű tárgyalni előbb.

Polónyi Géza a sorrend megváltoztatásáért ellenzi.

A ház a miniszter kérését elfogadta s az első szakaszt is megszavazza vita nélkül.

A 2. §-nál **Polónyi Géza** kéri, hogy a váltóknál is szállítsák le a kamatlábot 5 százalékra.

Matuska Péter előadó: Az a 3. §-ban fordul elő. (Derűtség jobbfelől.)

Polónyi Géza: Engedelmet.

Elnök: A képviselő ur téved. Amiről szólni akar, az csakugyan a 3. §-ban van. (Helyeslés jobbról.)

A 2. §. elfogadták.

A 3. §-nál

Polónyi Géza megismétli előbbi kérését. **Erdélyi Sándor** miniszter ajánlja a javaslat rendelkezésének fentartását. (Helyeslés jobbfelől.) nehogy épen azok ajtassanak, akiket segíteni akarunk.

Matuska Péter a külföldön szerzett tapasztalatokra hivatkozva, hangsúlyozza, hogy a létező kedvezményeken való változtatás káros hatással lehetne az ország hitelére. (Helyeslés.)

A szakaszt megszavazták változatlanul ép úgy a törvényes kamatláb meghatározásáról szóló javaslatot is.

Az 1892-ik évi XXI-ik t. oz. alapján kiküldött orsz. ellenőrző bizottság jelentését változatlanul tudomásul vették.

A szövegdézsmaváltásnál

Szily Pongrácz előadó ismertetése után

Bernáth Béla a III-ik szakaszra vonatkozólag oly értelmű indítványt ad be, hogy a szövegdézsmaváltási tartozás törlése és leírása, valamint a kedvezmények igénybevétele hivatalból történjék.

Lukács László miniszter helyesli az intencziót s ezért a módosítványt oly értelemben fogadja el, hogy a 3. §. a pontja esetében a tartozás törlése hivatalból történjék és ezzel kapcsolatban kijelenti, hogy a törvény végrehajtására vonatkozó utasításban intézkedéseket fog tenni arra, hogy a törvényben adott kedvezményt mindenki minél könnyebben igénybe vehesse.

A szakaszt ez értelemben fogadták el.

A tengeri hajók építésénél adandó állami segélyről szóló javaslatot vita nélkül megszavazták.

A közözügyi póthitelről szóló javaslatnál

Ugron Gábor azt kitogásolja, hogy a javaslat a közös aktíváról beszél, akkor, amidőn az ország nincs tájékoztatva azokról a közös aktíváról.

Lukács László miniszter felvilágosítása után a ház a javaslatot megszavazta.

Ülés vége délután 12 óra 10 perczkor.

A Hentzi-szobor elleni merénylet.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, április 4.

A Hentzi-szobor elleni merénylet ügye folyton lázasan foglalkoztatja a rendőrséget és a közönséget. Sze-

les Adorjánról a rendőrség még mindig nem akar tudni semmit, más sem tud s így Szeles holléte a legnagyobb homályba van burkolva. Szelesné a leghatározottabban azt hiszi, hogy férje a rendőrség gondoskodását élvezi. Férje olyan ember, a ki imádja családját s egy napig sem hagyná bizonytalanságban maga felől, különösen mikor tudja, hogy szűkölködnek. A tegnap náluk volt gyanus alakot Szelesné és nővére agent provocateur-nek tartják, mert az az ember dacára hogy pizkos, sáros és toprongyos volt, szépen gondozott szakált és haját viselt és rongyos cipői közül hó fehér tiszta kapeza tűnt ki.

Azt tartják Szeles Adorján fogva van, de tagadja tettét s a rendőrség ki akarja venni belőlük, hogy ők tudnak a merényletről. Szelesné ma egy dr. I. I. aláírású levelet kapott, a melyben azt írja I. I. neki, hogy legyen nyugodt férje sorsa felől. Nagyon oszadálja, hogy a rendőrség ártatlan embert gyanusít, holott a merényletet ő követte el. Sajnálja, hogy nem sikerült, de máskor majd jobban fog sikerülni. A titokzatos levélíró továbbá azt írja, hogy őt nem fogja kézrekeríteni a rendőrség. Ezt a levelet, melyhez hasonlót a rendőrséghez is intézett — végzi I. I. levelét — inasával iratta.

A Hentzi-szobor elleni merénylet főalakja **Tóth Ödön** ma kijelentette, hogy az a hír, mintha ő újlag a rendőrségnél jelentést tett volna arról, hogy tudomása van Szeles hollétéről, légből kapott koholmány. Ő Szelesről márczius 26-ika óta nem tud semmit, a rendőrségnél a merénylet napja óta nem volt és nem is hallgatták ki. Ugylátszik ez a hír is a rendőrség és a közönség félrevezetésére irányul.

Budapest, április 4. (Saj. tud. táv.)

A Hentzi-ügyben fordulat állott be. Kitűnt ugyanis, hogy Szeles szabadon van. Ma levelet irt feleségének, melyben határozottan visszautasítja a merénylet vádját. Kijelenti, hogy mikor **Tóth Ödön**nel beszélgetve dinamitot emlegetett, tréfált. **Tóth** azért denuncziálta, mert 6 hétre lett elítéltetését így remélte elengedtetni. Szeles azért bujdosik, hogy a saját fogságát elhalasztandó, hatodikára a szükséges kaucziót megszerezze. Levele végén egész meghatóan bucsuzik nejétől és gyermekeitől.

arcza, korához nem illő öltözéke, amelynek gomblyukából sohasem hiányzott a piros szegfű, arról tettek tanúságot.

Betegeinek a korán való felkelést, mint amely a gyógyszerészek összes gyógyszereinél többet ér, ajánlotta. Szerinte ha már semmi sem használ, akkor a reggeli friss, szinte csipős hideg fenyvesek felől fakadó balzsamos üde, szennytelen levegő mindig segíteni fog.

Ő maga is mindig korán kelt s miután tudta, hogy a mikor ő rendes sétáját végzi, abban az időben még alszik az egész „Hotel de la Wille”, tehát ha ilyenkor valakit eléje vetett a véletlen, erős meggyőződése volt, hogy az az ember csak mulatni, dözölni lehetett oda. Most is szokott sétáját végezte, amikor engem megpillantott. Mosolyogva fenyegett meg már messziről száraz, csontos kezével.

Megint mulattunk!

Az öreg férfiut, ki egy alkalommal életem mentette meg, ritka külözködése mellett is nagyon becsültem. Melegen ráztam meg kezét.

Vallatni kezdett.

Elmondtam neki, hogy miért járok reggelenként egy idő óta a tengerpartra. Bizalmasan bevallottam neki, hogy szerelmes vagyok. Egy pillanat egy érzelmét szült lelkemben. Az erdei kis kápolnában egy reggeli mise alkalmával láttam először **Mann Jolánt**. Hófehér ruhában, rózsapírban égő arczczal

egybekulcsolt kezekkel térdelt az oltárkép előtt. Nagy fekete szemek oly ártatlanságot, oly istenfélést és oly nagy bánatot fejeztek ki, amint a fehérré mosott hideg köveken térdelve imádkozott. Ettől a percztől kezdve szeretni kezdtem a leányt.

Szegény fiatal ember...

Megdöbbenve álltam meg. Egy kínos érzettől megkapatva merően néztem az orvosra.

Őn szán engemet... miért?

Az orvos eldobta végig égett szivarját s reá gyújtott egy másikra.

Igyekeztek feledni... A világon, a természetben talán sohasem lesznek teremtmények, amelyek minden jó tulajdonságokkal bírnának, tökéletesek lennének. A nagyon szép virágoknak rendszeren nincs illatjuk. Így van ez mindennel. A legtöbb esetben ezek a hibák igen kicsinyek, de van eset, amidőn a természet egynemely teremtményén kegyetlenül bosszulja meg magát.

Az a tiszta, ártatlan, istenfélő, bánatos leányka, akit ön oly végtelenül szeret, az egy szobor, az egy halott, az egy nagyon szép virág, amelynek illata nincsen, az egy néma.

Sok bajos esthajnal merült fel még ez után, illatárban uszott a mező, madárdaltól visszhangzott az erdő belseje, de a leányka nem tért többé vissza.

Holdvilágos éj volt. A homályba porult erdőt csak néha-néha reszkette be a hold ezüstös fénye.

Az erdő szélén kicsiny kezert ökolbe szorítva, lehunyt szemekkel, fehér ruhába öltözött leány ült, a néma leány.

Felidézi emlékébe egész életét, kinjait, boldogtalanságát, szerencsétlenségét. Hogyne lenne boldogtalan, tud érezni, van szíve, van vére s mégis amit érez, a legnehezebb bánatot, fájdalmat, szíve sugallatát, forró szenvedélyes veréből fakadó érzelmait el kell hallgatnia, el kell temetnie.

Ha látott valakit kinek megpillantására szíve sebesebben kezdett dobogni s aroza árszellemült az öröm, a kéj, a gyönyör, a boldogságtól, nem volt ki ezt észre vegye, mindenki elhagyta őt, senki sem tudta megérteni.

Fájdalmát, hogy enyhítse, kereste a magányt. Hajtotta, ütötte a kin, amely belsejében orgiát dul. Napjában százszor hullatott keserű könnyeket, átkozta a sorsot, a mely életét hasonlót tette a temetőhöz, a melynek halvány sarkövein örökös tél honol. Amíg másnak fény, zaj, öröm, boldogság, virágzás, élet, addig ő neki sötétség, csend, bánat, keserű zokogás, halál az osztályrésze.

Hasztalan hullott térdre az oltárkép előtt egybekulcsolt kézzel, reszkető ajakkal, sirva, zokogva, hogy mielőbb jöjjön a halál amely szenvedéseitől fogja megváltani örökre.

A nyitrai választás.

Nyitra, április 3.

Az utozai támadások a papok által fel-lázított oszloklak részéről nap-nap után is-méltódnak, a falvakon pedig formálisan terro-rizálják a Janits-pártot, mert csak így vé-lik a Janits-pártiak folytonos erősbödését meg-gátolhatni.

A plébánosok folytatják a szavazék megesketését.

Karsay pogrányi plébános ellen, a ki Bráth József gesthei lakost hamis ürügy alatt megeskettette, a feljelentés már meg-történt.

Este 7 órakor tartotta Zichy János gróf gyászos bevonulását. Tótmegyeren egy káplán és tizenhét iparos se-géd jelent meg Zichy üdvözlésére s tulzajos viselkedésök valósággal kínos zavarba hozta a bevonuló jelöltet.

Nyitrán két káplán, két püspöki tiszt, né-hány nyitrai kisiparos, sok asszony és egy óriási zivajkodó gyerekhad fogadta Zichyt, s igyekezett a fogyatékos bevonulást még ne-veltségesebbé tenni.

Bende püspök ismét a néppárti mozga-lom élére állt, s a kortestanya is lakásán van. A személyéhez benszött papok faluról-fa-lura járnak és lázítják a népet. Gazdasági tisztjei csakis korteskedéssel foglalkoznak. A püspök határozott paranosa folytán fo-gatai folyton szállítják a korteseket. A fő-papság csak a püspök által kényszerítve mű-ködik közre.

Dr. Tóth János és Hevera János lelkészek nyilatkozata, hogy Zichy tőlük hallotta Thuróczy főispán állítólagos nyi-kozatát, egyszerű kibuvó.

IDŐJÁRÁS.

Legnagyobb: reggel 7 órakor 754.2 milliméter, dél-rán 2 órakor 758.4 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 óra-
kor C° + 9.1, délután 2 órakor C° + 12.1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 2. délután 2 órakor N. 5. Felhőzet: reggel borult, esik, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: este csepegett.

A házasságok két év alatt.

— A legérdekesebb statisztika. —

A legújabbban megjelent statisztikai közlemé-nyek szerint Magyarországon 1892-ben nem ve-gyes házasságot 128,457-et kötöttek. Horvátor-szágon 20,895-öt, vegyes házasságot Magyaror-szágon 12,602-öt, Horvátországon 879-et. Ma-gyarországon 1893-ban kötöttek nem vegyes há-

A leány hirtelen feláll. Arczán felszárad-nak a könnyek, szemében élénk tűz ég. — Hátrahullott fekte hajával úgy nézett ki, mint valami égből alászállott, bosszuálló an-gyal.

Lassan előre megy s megáll a meredék előtt, melynek ki-kiálló, meg-megszaggatott aljában lassu mormolással fut egy patakocska. A fenyők szeliden a patak fölé borulnak ha-ragos, zöld-dus lombjaikkal.

Egy közeli bokorban megszólal egy er-dei madárka s csattog, csicsereg, sokáig, édesen.

A leány elgondolkozva hallgatja a ma-dárdalt, nézi a haragos-zöld, a susogó fenyve-seket s hosszu tekintettel bámulja a vízcep-pekét, a gyorsan tova tűnő habokat, az ég csillagait visszaragyogó kristálypatakat, azután behunyt szemekkel, halk sikolyt hallatva, be-leveti magát a mélységbe.

Egyszerű kis fakereszt áll a fenyvesek oldalán. Hervadt buza-virág koszoru csügg rajta. A szél behordja porával az eső rá mossa a reá tapadt port.

A szellő szomorú zugással regél sirjánál egy történetet, a melynek boruját még azon csillag napugár sem képes felderíteni, mely ott rezeg a sirkeresztjén, hogy enyhítse a nap-ról-napra itt térdelő megtört anya bánatát s beszéljen neki a feltámadásról.

zasságot 131,299-et, Horvátországon 21,695-öt, vegyes házasságot Magyarországon 12,860-at, Horvátországon 821-et.

Legtöbb a vegyes házasság a római katho-likusok és a reformátusok közt; így az anyaor-szágon 1892-ben 1848 róm. kath. vőlegény vett nőül református menyasszonyt, 1893-ban 2072, míg református vőlegény 1892-ben 2106, 1893-ban 2121 vett el róm. kath. menyasszonyt. Másodsor-ban legsűrűbb a vegyes házasság a róm. katho-likusok és a lutheránusok közt; 1892-ben 1228 róm. katolikus vőlegény vett el ágostai meny-asszonyt, 1893-ban 1181; ágostai vőlegény 1892-ben 1216 vezetett oltárhoz róm. kath. meny-asszonyt, 1893-ban 1258. Harmadsorban gyakori a vegyes házasság római és görög katolikusok közt.

Oltárhoz vezetett 1892-ben 1063 róm. kath. vőlegény görög katolikus menyasszonyt, 1893-ban 1046; viszont 1002 görög kath. vőlegény római kath. menyasszonyt vett nőül, 1893-ban 1031 re-formátus vőlegény 1892-ben 464, 1893-ban 465 vett el lutheránus menyasszonyt, 1892-ben 404 lutheránus vőlegény református menyasszonyt, 1893-ban 441. Továbbá 1892-ben 813, 1893-ban 754 gör. kath. vőlegény vett el gör. kel. meny-asszonyt, 1892-ben 775, 1893-ban 761 gör. keleti vőlegény vett el gör. kath. menyasszonyt.

Kevés római katolikus vőlegény tesz főkötőt görög keleti vallású menyasszony fejére, 1892-ben 154, 1893-ban 141; valamivel több gör. kel. férfi hódol meg róm. kath. menyasszony előtt, 1892-ben 267, 1893-ban 296.

Görög katolikus vőlegény elég sűrűn vezet oltárhoz református menyasszonyt, 1892-ben 334, 1893-ban 350 és református vőlegény görög kath. menyasszonyt, 1892-ben 269, 1893-ban 257.

Lutheránusok és görög katolikusok közt, to-vábbá protestáns felekezeti és gör. keletiek közt ritka a házasság. A görög keletiek és reformátu-sok közt évente 50-80, a görög keletiek és lutheránusok közt 30-40.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várhat:

— Április 5. —

Változó felhőzet. — Enyhe. — Hőszüljedés. — Helyen-ként csapadék.

HIREK.

Április 5. Péntek. Róm. kath. naptár: Vincze. — Protestáns naptár: Vincze. — Görög-kelet naptár (már-ciusz 24.): Zakariás. — A nap két 5 óra 32 perozkor, — nyugszik 6 óra 33 perozkor.

Szabadságharozó emléktárgyak országos muzeum (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap dél-
előtt 10-12 óráig, délután 2-5 óráig. Bemenet díjtalan. Könyvtár-nyitva van szombán és szombaton 2-4 óráig és pénteken 11-12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Árvízveszély mindenfelé.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, április 4.

A lassu apadás után ismét megkezdődött az általános áradás, mely a tegnapi nap folyamán állandó, és nagy-mérvű volt, úgy, hogy a vízmérő rövid idő alatt magas vízállást jelzett.

Tegnapelőtt este az apadás után a víz-jelző 3:13 métert mutatott a nulla felett.

Tegnap reggel már gyors áradással 3:20 méter volt a vízállás, délután 2 órakor 3:29 méter, három órakor 3:32 méter. Ezt a ma-gasságot a zidén még nem érte el a víz.

Marosvásárhelyről érkezett sürgöny sze-rint ott a víz igen nagy. — Tegnap délből olyan hatalmas felhős zakaadás keletkezett, a milyenre a negyven év feljegyzéseiben példa nincs. Ez minden esetre nagy befolyással van Aradra is, hol ennek folytán újabb ára-dás várható.

A mérnöki hivatal állandó inspekciót tart. Tamásy József városi mérnök teg-nap a radnai-utnál harmincz munkást állított a védtöltéshez, mivel a tavalyi pótgát beomlott. Most annak helyreállításán működnek teljes erővel.

A Grünberger-féle uszoda mellett a talaj-

víz erősen jelentkezik, ami egyelőre nem ve-szélyes ugyan, de kétségtelen bizonyítéka az ár erős oldalnyomásának.

Az aradi folyammérnökséghez érkezett távirati jelentések is megerősítik a szakértők ama véleményét, hogy az ár még a mostani-nál is nagyobb magasságot fog elérni.

Gyulafehérvárnál 306, Branyioskánál 400, Soborsinnál 345, Radnánál 384, Makón 450, Szegednél 752 cz.-m. vizmagasságot mutat az árvízjelző.

Marosvásárhelytől kezdve le Szegedig mindenütt meg vannak téve a szükséges óv-intézkedések egy esetleges árvíz kitörése ellen.

— Hász Sándor kir. tanácsos, az aradi ág. hitv. ev. egyház felügyelője, tegnap jubilálta a 25-ik évfordulóját annak a nevezetes nap-nak, a mióta a hitközség élén áll s annak ügyeit teljes odaadással, szívvvel és lélekkel ve-zeti. Az egyháztanács teljes számban, a hit-község s a helyi társadalom számos előkelő tagjával kiegészítve tegnap délből tisztelgett a jubilans vendégszerető házában, a hol ezen alkalmából Frint Lajos lelkész intézett me-leg üdvözlő beszédet a jubilanshoz, ki az ő szokott barátságos modorában köszönte meg a megtiszteltetést s azon üdvözlőket, miket a szónok hangoztatott. Este Hász Sándor tiszteletére Dobránszky vendéglőjében bankett volt, melyen egymást követték a fel-köszöntők a jubilansra, ki a helybeli ág. hitv. ev. egyházat megalakításától kezdve odaadó szeretettel és buzgalommal istápolja.

A banketten jelen voltak:

Institóris Kálmán, Irmer Henrik, Joob Gusztáv, Abrai Lajos, Berán Antal, Dürr Traugott, Ernyei Gyula, Fejér Gyula, Földes János, Frint János, Fromm Frigyes, Hász An-tal, Hász Béla, Hász Sándor, Hess Vilmos, Kneffel Károly, Knothy Géza, Kornay Károly, László János, Londez Elek, Márai Mátyás, Mosóczy Gábor, Nikodém János, Obetkó Kál-mán, Pekár Károly, Petry Gyula, Pibz Kál-mán, Remetey Fülöp Károly, Réthy Lipót, Réthy Viktor, Scholcz Róbert, Szontagh Géza Szontagh Gyula, Stasser Károly, Schrodt La-jos, Tones István, Vas Sándor, Vledényi Ká-roly, Walder Gyula id., Walder Gyula ifj. Wadovszky Gusztáv, Zemlényi Sándor.

— A Baross-park kioszkja. Megirtuk an-nak idejében, hogy a Jiraszek Lajos mű-építész tervei szerint felépíteni szándékolt kioszk terveit a város felküldötte a belügymi-niszterhez jóváhagyás végett. A tervek teg-nap érkeztek vissza jóváhagyva. Így az építést a vízáradás elvonulása után haladéktal-anul megkezdhetik.

— Az aradi ipar és népbank — mint békés-megyei levelezőnk jelenti — Békés Csaba-n, hihetőleg már ez évi május hó elsejé-vel, vagy legkésőbb május 15-én, intézetének békés-megyei fiókját föl fogja állítani. Az intézet szerencsével válogatta meg Csaba város társadalmából azokat az egyéniségeket, akiknek már nevük is biztosíték, hogy az intézet szolid alapokon nyugvó, minden tekintetben megnyugtató lesz azokra, akik megtakarított pénzüket akarják elhelyezni avagy hitelszükségletüket akarják ott leszámítoltatni. Ugy vagyunk értesülve, hogy az aradi anyaintézet vezetősége a békés-megyei társadalom kiváló férfait nyerte meg a csabai fiók vezetésére. Valamint arról is van értesülésünk, hogy most vasárnap már az alakuló ülés is megtörténik. Az anyaintézet igazgatósági tagjai közül többen Aradról Csabára mennek és a függő kérdéseket elin-téztvén, az új pénzüintézet üzemének határide-jét is megállapítják. Májusban már a békés-megyei fiók a hitelkeresők számára rendelkezésre is fog állni.

— Szőlőssy-alapítvány. A folyó évi március hó 29-én Aradon elhunyt Szőlőssy Károly, legutóbb polgári iskolai igazgatónak emlékét óhajtjuk valamely tanügyi czélt szolgáló alap létesítésével megörökíteni, azért alóírtak, mint az elhunyt tanítványai azon kéréssel fordulunk Szőlőssy Károly volt tanítványaihoz, hogy ezen törekvésünkben támogatni szivesek legyenek. Megérdemelte a jeles tanár, tanítványainak mindenkor jóakarója, hogy azoknak ezrei közül azok kik tudomást fognak általunk szerezni elhalálozásáról, emlékének megörökítésére irányzott törekvésünket támogassák. Az e czélra szánt adományokat kérjük R i n g Géza az „Aradmegyei takarékpénztár“ vezértitkárához czimezni. A hazai lapok tekintetes szerkesztőit pedig arra kérjük, hogy felhívásunkat lapjaikba közzé tenni szivesek legyenek, hogy a hazában elszórva élő tanítványai czélunk elérésében bennünket támogassanak. W i t t m a n n János országgyűlési képviselő, R i n g Géza az aradmegyei takarékpénztár vezértitkára, Z s l d y Jenő az aradi első takarékpénztár főpénztárnoka.

— Orgona-ünnepély. Az ev. ref. templomban szombaton délután 4 órakor tartandó orgona-ünnepély iránt mind szélesebb körökben élénkül az érdeklődés. Nem telekezeti jellegű ünnepély lesz az, hanem kiváló művelzetet nyújtó hangverseny. Németországban, Helvétiában s legujabban Budapesten ezen templomi zeneeladások közkedveltségnek örvendenek, már azért is, mert magántermekben nincsen orgona, és így ily nagyszabású zeneeladásokat csak is templomokban lehet tartani, de a mellett a templomok tiszta akusztikája minden esetre emeli a művelzetet. Az aradi ev. ref. egyház ünnepélyének kiváló előnyét számítható azon új kitűnő orgona, mely D e n g l A. fia legjobb alkotásainak egyike. S miután társadalmunk előkelő hölgyei, mint például F á b i á n Lászlóné, O r t u t a y Gyuláné, H a u s e r Károlyné ezredesné, R o z s n y a i nővérek, W e i d e n f e l d Istvánné, V i z e r Mártha urhölgyek s még többen, ellenállhatlan szeretetre méltóságuk egész bájával működnek közre, hogy a közönségben az érdeklődést felkeltse: a fentartott helyek jelentékeny része már is elfogyott s előreláthatólag társaságunk színe-java lesz jelen azon ünnepélyen. Az említett helyeken jegyek még szerezhetők.

A „Szőlőssy Károly alapítvány“ ra folytatólag adakoztak: Kosminsky Lipót 5 frt. Márai Sándor gyűjtése a kereskedelmi akadémiában a megboldogultnak tanítványai körében 13 frt 50 kr. Ezen összeghez névszerint a következő hálás akadémiai tanulók járultak:

Rosenberg Izsó 2 korona, Márai Sándor, Kormos Sándor, Gross Ferencz, Jochmann Károly, Dániel Péter, Kovács Antal, Fischer Dávid, Haeker Mór, Bartha Lajos, Simay Béla, Póhl Károly Szopolits Károly, Babesku Elek, 1—1 korona; Wally György, Schauer József 60—60 fillér; Benjámín Ignác, Földes Miksa, Strausz Sándor, Kovács Mihály, Keller Gyula, Gruber Károly, 50—50 fillér, Friedmann Samu, Versár Sándor, Adler Mihály, N. N., Walder Arthur, Bauer István 40—40 fillér, Wolf Gusztáv Scheinber L., Schwartz Ignác 30—30 fillér, Hidvéghi Gyula, Gábor Péter, Binder Gyula, Themes Rezső, Seres Rezső, Wáger Béla, Christophóri Zoltán, Sonnleitner Károly, Neuländer Hugo, Mandl József, Schiller Henrik, Naschitz Lipót, Sinder István, Christophóri Gyula, Dományi József, Neuländer Jenő, Belesnay János 20—20 fillér, Hehs Márton 10 fillér. A polgári iskola negyedik osztálya egyik gyűjtő ivén 4 frt 10 kr. Nyáry László II. osztály tanuló 1 frt.

Főösszeg 229 frt 60 kr.

A polgári iskolai tanulók gyűjtésének névszerinti kimutatását akkor közöljük, amikor valamennyi osztály beadja gyűjtését.

— Állami kedvezmény a szőlőbirtokosoknak. A képviselőház földmívelési és pénzügyi bizottságai több lényeges módosítást tettek ama

törvényjavaslaton, melyet a pénzügyminiszter a szőlődezsmaaváltási tartozások lerovására nézve adandó újabb állami kezvezmények tárgyában nyújtott be. Legjelentékenyebb e módosítások közül az, mely szerint, ha az elpusztult szőlőterületek kizárólag gyümölcsfákkal okszerűen s oly czélből ültetettnek be, hogy az illető terület kizárólagos jövedelmi forrását a gyümölcs értékesítése képezze: a tulajdonosnak a dezsmaaváltási tartozásra vonatkozó leírások tekintetében ugyanoly kedvezményekre van igénye, mintha a beültetés szőlővel történt volna. A bizottságok egyébként helyeslik és méltányolják a törvényjavaslat intézkedéseit, a melyek az elpusztult szőlőterületeknek újbóli beültetését hathatósan támogatva, a szőlőbirtokok regenerálását is nagyban elő fogják mozditani.

— Megrongált utak. Az aradi államépítészeti hivatalhoz az utbiztosok, s a községek előljárói napról-napra küldik a jelentéseket az állami és törvényhatósági utak hogylétéről. Igaz, hogy több helyt meg is rongálódtak, de sehol sem annyira, hogy a közlekedés bár melyik vonalon is megszakadt volna. Amint az ár elvonult, s a belvizeket lecsapolják, az utak helyreállítására kerüli a sor.

— Meghosszabbított vasuti koncesszió. A kereskedelemügyi magy. kir. miniszter gróf Z s e l é n s z k y Róbert országgyűlési képviselő kérelme folytán a magy. kir. államvasutak Arad, esetleg Uj-Arad állomásától Zádorlak, Fönlak, Német-Szent-Péter, Székesut és Nagyalu irányában Perjázmosig vezetendő helyi érdekű vasutvonalra a múlt évben megadott előmunkálati engedély érvényét egy évre meghosszabbította.

— Segélypénzek. Az ev. ref. konvent a radna-lippai ref. egyháznak 100 frt, a kovács-házai és magyarádnak 70—70, a dombegyházai és pankotainak pedig 50—50 frt. segélyt szavazott meg.

— Falb jósása áprilisra. Falb Rudolf, a nemzetközi időjósok epenséggel nem kellemes időt jósol az év legszesélyesebb hónapjára, áprilisra. Nyilatkozata szerint havasni nem igen fog már, a hónap első harmadában meleg lesz, (aminek még nyomát sem tapasztaljuk) a másik kétharmadában pedig hideg. A hónap első felében sok eső lesz, a második felében kevés. A részletes program a következő: Április 1-től 3-ikáig havazás és fagy (a mi nem volt) 4-től 8-ig sok eső, 9-ikén kritikus nap. A tengersok eső miatt áradások, 9-től, 10-ig a hőmérsék fokozatosan csökken esetleg havazások. 14-től 17-ig sok eső meleg idővel, 18-tól 20-ikáig szörványos havazás, 21-től 23-ig eső zivatarokkal, 24-ikétől 26-ig hidegebb és szárazidő, 27-től 30-ig sok eső és emelkedő hőmérsék. Ebből látható, hogy teméntelen eső lesz, — ha ugyan lesz.

— Pallavicini beszédének hatása. Fővárosi körökben Csák-Pallavicini ögrófnak ismeretes főrendiházi incidense óta az előkelő zsidó hölgyek feltűnően visszavonulnak a közügyekben való részvételtől. Ezt tapasztalták az operavásár és élőképek alkalmával. Most mikor a poliklinika kórháza érdekében előkelő hölgykörökben nagyszabású mozgalom indult meg, attól tartanak, hogy a zsidóság előkelői érzékenységből nem lépnek ki tartózkodó magatartásokból, ami az üdvös czél érdekében indított akcióra bénítólag hatna. Ugyanazért a főrangú hölgyek mindent elkövetnek e visszas állapot megszüntetésére s remélik, hogy a zsidóságnak jótékony czélok érdekében eddig buzgalommal fáradozó előkelőségei belátják, hogy a számbavehető mágnás körök nem teszik magokéva Pallavicini véleményét.

— Moslékszarító kemence. Neuma testvérek a gáji szeszgyár mellett egy moslékszarító kemenczét szándékolnak építeni. Az iparhatósági biztosok f. hó 11-én tartják meg ott-a helyszíni szemlét.

— Ruházkodás. Levelezőnk írja: Adorján Sándorné nagyzerindi lakosnő háát tegnapelőtt tolvaj urak tisztelték meg. Ez uttal ruházkodtak és mintegy 79 frt értékű ruhaneműt loptak el. A tetteseknek eddig még nem jöttek nyomára.

— Követelő szeszfogyasztók. Rothmüller mikalakai kocsmáros tegnap este éppen lefeküdni akart, mikor N a d a b a n Györgye és Mitru, valamint a fizető kedvében levő

K o m l o s á n Zacharie fellármázták. Rothmüller tudta, hogy az illetők részegek, s hallva fenyegetéseiket, nem nyitotta ki az ajtót, mire azt a felbőszült rómaiak be akarták törni. Eppen a végszóra jött az arra czirkáló őrző s megszabadította a kocsmáros veszélyes vendégeitől.

— Eszkimó pohárköszöntő. Pozsonyból írják: A P a j e r Gyula éjszaksarki utazó tiszteletére rendezett lakomán a többi közt eszkimónyelvű felköszöntő is volt, melyet A r t o l i k Károly főreáliskolai igazgató volt aradi tanár, a híres fizikus mondott. A nagyszabású tószót következőleg hangzik:

„Aninga Payer! Eisziki-zuak aput! Pusijektu uvasikpuadlu kuni. Nuna sho kani piuk, mamakpuk tuktumon; nuna leho nakei piuk, aput-kinak-zuak, takuni-zuak, kakena kuni! — Nakei glaktu: edu eibig, edu agbik, nuna nakei mamakpuk! — Panihlug nakei taksaktuk, panihlug nakei hokepuktuk, — mamiana kuni! — Ublaklanga: kviena kuni viosalo, — kviena kuni, aninga Pajer!“

(Szóhü fordítása így hangzik: „Payer testvér! Hóvidéki nagy ember! Nagyon messzire fogsz utazni. A föld jobbról nagyon szép, jó rén-szarvas vadászatra indulhatsz; balról a föld nem szép: a jéghegyek nagyok, az éjszaka nagy, az éhség nagy! — Nem nevetni való ez: Fókát kell enned, ozethalat kell enned, bizony nem jó a föld! Kis lányt nem láthatsz, kis lányt nem csókolhatsz, szomorú ez nagyon! Adja ég, hogy jó egészségben jöjj vissza, a te egészségedre Payer testvér!“)

A beszéd igen tetszett, s a hallgatók közül többen megjegyezték, hogy mennyire hasonlít az eszkimó nyelv a — tóthoz.

— Nyilvános köszönet. A gyoroki csángótelepi állami iskola és gyermekmenedékház építéséhez szükséges téglák kiégetésére újabban S e i d n e r Bernát egy vasuti kocsi tűzifát ajánlott fel ajándéknak; egyszersmind kijelentette, hogy az építéshez szükséges meszet a lehető legolcsóbb árért fogja szállítani. Ily hazafias áldozatkészség nem eszori ugyan dícséretre, mindamélt nem állhatjuk meg, hogy a hazafias áldozatkészségeről széles körben ismert derék férfunak e szép adományáért a nagy nyilvánosság előtt is köszönetet mondjunk. Györök 1895. április 2. a gyoroki csángótelepi áll. iskola gondnoksága nevében M o l n á r Lajos elnök, C s á k József g. jegyző.

GYÁSZROVAT.

† Schönauer Károly elhunytáról részvétellel vettük az alábbi gyászjelentést: Alóírottak fájdalmas szívvel tudatják minden rokon, ismerős és jóbarátai nevében is a forrón szeregett férj, illetve jó atya, vő, testvér és barát S o h ö n a u e r K á r o l y n a k, 1895. évi április hó 4-én, déli fél 12 órakor, életének 49. és boldog házasságának 21-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott hült tatemei f. évi április hó 5-én, délután 3 és fél órakor fognak Halász-utca 12. számú házból a helybeli közairkertben örök nyugalomra tetetni. Az engeztelő gyászmise áldozat pedig folyó évi április hó 6-án, d. e. 9 és fél órakor fog a helybeli t. minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatatni. Nyugodjék csendesen! Arad, 1895. április hó 4-én. özv. Hofbauer Anna anyósa. Tirman Rudolfiné szül. Schönauer Lujza, Beé Lorenzonné szül. Schönauer Mari, Petrovszky Mihályné szül. Schönauer Antónia testvérei. özv. Schönauer Károlyné szül. Hofbauer Katalin, bánatos neje. Schönauer Károly fia. Tirman Rudolf, Beé Lorenz, Petrovszky Mihály, sógorai.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az aradi „Kölcsey Egyesület“ f. évi április hó 6-án d. u. 5 és fél órakor saját helyiségében választmányi ülést tart, melyre a választmányi tag urak tisztelettel meghívottak. T á r g y a k: 1. Szőlőssy Károly alelnök elhalálozása következtében szükséges intézkedések. 2. Szőlőssy Károly volt egyleti titkár 1894. évi titkári díjának hováfordítása iránti intézkedés. 3. A Szőlőssy-alapítványhoz való hozzájárulás tárgyában in-

tézkedés. 4. A glogováci öthalom bérbeadása tárgyában intézkedés. Aradon, 1895. április 4. Az elnökség.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Április 5. (Péntek) Cremonai hegedős, opera; Hubay Jenő közreműködésével; Nőgyűlölet, vígjáték. Április 6. (Szombat) Az új ország, Balassa Jenő jutalomjátéka Fenyvesi Emil közreműködésével. Április 7. (Vasárnap) Délután: A trapezanti hercegnő, operetta; este: A dolovai nábob leánya, színmű; Fenyvesi Emil közreműködésével.

A cremonai hegedős.

— Hubay Jenővel. —

(v) Ritka zenei élvezetnek voltunk a részesei tegnap. Már maga az is elég vonzó volt, hogy Hubay Jenőnek, a hírneves hegedős mesternek Cremonai hegedősét a magy. kir. operaház után nálunk adták először az országban, de a premiért még érdekesebbé tette az a körülmény, hogy maga Hubay Jenő is részt vett abban az ő igazán művészi, gyönyörű hegedűjátékával.

Silberstein-Ottvös Adolf, Kessler József, szóval a fővárosi zurnalistika legfinyásabb kritikusi teljes elismeréssel adóztak Hubay Jenőnek az új dalmű színrehozása alkalmából. Olyan melegen, olyan díszesen nyilatkoztak róla, a mit csak igazi mesterművekkel szemben szoktak ezek az urak maguknak megengedni. Az újdonságnak ebben a kiváló figyelemben való részvételét méltán keltette fel az este kíváncsiságukat s mondhatjuk, nem csalódtunk feleslegesen várakozásunkban.

Hubay dalműve több igaz-gyönyörűt tartalmaz. Különösen az első részben olyan hatalmas áriák vannak, a melyek jól interpretálva nem téveszthetnek hatást s melyeken itt-ott az idegen librettóval szemben is homlok egyenest felcsillan egy-egy jól eső magyar motívum. Már maga a nyitány megragadó, nem hiába sugott fel utána olyan intenzív tapsvihar. Gianina, Sandro és Filippó szövei mind megannyi remek, melyek élvezésével reggelig sem tudnánk betelni.

Hogy az előadás olyan kitűnő volt, abban R. Réthy Laura asszonyt illeti meg az érdem elsősorban és főleg. Gyönyörű, hatalmas hangját, annak óriási terjedelmét tegnap teljes fényében osillogtatta. Magát Hubayt is annyira meglepte ez a vidéken feltűnően szokatlan hanganyag, hogy nyílt színen, a mikor kitapsolták, egy meleg kézzel fejezte ki elismerését a kiváló művésznőnek. Réthy Laura különben is állandó óváció tárgya volt s erre a meleg kitüntetésre teljes mértékben rászolgált.

Hasonló dicsérrel kell megemlékeznünk Mezei Minály Sandrójáról, a mely szintén színvonalon állott. Mezei nagy könyedséggel győzte le a nehéz énekpartit minden csínját-bínját s nyílt színen ő is többször kapott zajos tapsokat.

Még a mindig jó Csátárt (Taddeo) és Hunyadyt (Filippo) dicsérjük meg, a kik szokott ambícióval és teljes készletséggel járultak hozzá az opera sikeréhez. Nem szabad azonban megfeledkeznünk Barna Izsóról, a genialis karmesterről sem, aki oly rövid idő alatt mesteri előadás produkált egy zene, mint az énekkarral. Hubay Jenő nem is késett kifejezést adni ez iránti meleg elismerésének és köszönetének.

Hubay Jenő hegedűszólója, melyet az első részben, színpadok mögött játszott, minden tekintetben mesteri, elragadó volt. Bámulatos az az erő, az a technika, melylyel ő a „száraz fát” kezeli. Érzelemmel teljes, síró-rívó, bánatos minden hang, gyönyörűség, valódi élvezet meghallgatni. — Zajosan tapsolták a lámpák elé s a kiváló mester és hegedűművész azzal hálálta meg a közönség meleg elismerését és minduntalan ismétlődő tetszésnyilvánítását, hogy az opera után Schreyer Harry diskrét zongorakísérete mellett eljátszta Vieuxtemps adagióját s saját szerzeményét, egy fantasztikus, de igen kedves mazurkát. Még ezt is meg kellett ismételnie. Az opera után számos ízben hívták lámpák elé a többi szereplővel együtt.

A dalművet egy egy felvonásos vígjáték előzte meg: Benedix Nőgyűlölet-je. Az ócska és meglehetősen ügyetlen apróságban Delli Emma, Balassa és Tompa sokkal jobban játszottak és sokkal több hatást

értek el, mint a darab egyáltalán megérdemelte volna. De ez az ő érdemök és dicsőségük, nem Benedixé, sem pedig a fordító: Ujházy Edéé.

Természetesen: telt ház.

* Aradi énekesek Csabán. Az aradi színház primadonnája, Rudnyánszky Rétly Laura asszony, Békésmegyében művészi körútra indul és ennek során a jövő szerdán, április 10-én Csabán ad hangversenyt. A művésznővel utaznak Mezei Mihály a kiváló tenorista, Barna Izsó, a genialis karmester és zeneszerző, Krüger Károly, a zenekar első hegedűse. A változatos műsor ez:

1. Verdi: „Tévedés” opera nagy duo és ária. Eneklék Rudnyánszky Rétly Laura és Mezei Mihály. 2. Hubay: „A cremonai hegedős” opera. Hegedű szóló, előadja Krüger Károly. 3. Halévy: „Zsidó” nagy operából a börtönárja. Eneklék Mezei Mihály. 4. a) Gounod: „Faust”, operából az ékszerárja; b) Arditi: „L'incontro”, koloratur keringő: éneklék Rudnyánszky Rétly Laura. 5. Magyar népdal-egyveleg. Hegedűn és zongorán előadják Krüger Károly és Barna Izsó. 6. Leoncavallo: „Bajazzók” operából Bajazzódal: éneklék Mezei Mihály. 7. a) Verdi: „Troubadour” operából Leonora áriája; b) Sullivan: „O hű szív!” koloratur keringő; éneklék Rudnyánszky Rétly Laura. 8. Szárnykürt szóló; szárnykürtön előadja: Krüger Károly. 9. Magyar népdalok. Eneklék Rudnyánszky Rétly Laura.

* Színházi hírek. Ma kerül színre másodszer a cremonai hegedős opera, a melyben a hegedűsöt újra a mester és szerző Hubay Jenő tanár fogja játszani. Az opera után pedig ismét fog játszani Schreyer Harry zongora kísérete mellett. A mai estén a darabok elhelyezésében változás áll be, előbb megy az opera, azután a vígjáték, miután a szerzőnek még az esti vonattal okvetlenül el kell utaznia.

* Fenyvesi Emil szombaton kezdi meg vendégjátékait. Első fellépése az Új ország színműben lesz, mely Balassa jutalomjátékául kerül színre.

* Az Ungaria magyar-román szemle, márciusi (3-ik) füzeté gazdag magyar tartalommal jelent meg. Közleményeinek címei: A román eredete. A vallás-unio kérdéséhez. Román szók a magyarban. Magyar szók a románban. Sinkai György élete és munkái. A preszkura. Brankován monasztéria. Jó éjt. Dalok. Szent András éjjele. Saguna érsek levele Varga Katalin elfogatásáról. Hunfálvi: Oláhok története. A román nép hitvilágából. Román találos mesék. Román közmondások. A miresesti leány. „Dácu Bánffy” Könyveszet. Szerkesztői üzenetek. A román réss szintén értékes tartalommal bír. Ajánljuk olva önk figyelmébe. A folyóirat előzetési összege egy évre 6 frt. A pénz Dr. Moldován Gergely szerkesztőhöz küldendő be Kolozsvárra.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Fináncz tanító. Lukács Döme Aradon végezte a tanító képezését, mely után finánczok állott be. Az oláh finánczot azonban csakhamar kitették hivatalából, a mely körülmény nem gátolta őt abban, hogy hivatalos ruháját felhasználva Mikalákán több embert rá ne szedjen, s tőlük 3-4 forintokat ki ne csaljon. A törvényszék ezt — a sok enyhítő körülményt figyelembe véve — büntetlenül hagyta. Volt azonban Lukács Döme egyik sokkal érdekesebb „stikli”-je. A színhely Nagyvárad, ott elment Király Zsigmond óráshoz és kiválasztott 28 frt értékű különféle zseborákot, készpénzben kifizetett 4 frt 50 krt és letett egy postatakarékpénztári könyvecskét 50 frtról. Az órák, mikor látta, hogy Lukács Döme nem jön fizetni, értekesíteni kívánta a postatakarékpénztárát. Ekkor tűnt ki a család. A könyv Bedő Lajos nevére volt kiállítva, hanem csupán 50 krról szólt és nem 50 frtről. A törvényszék okirathamisítás miatt ítélte Lukács Döme felett és két évi fogsággal sújtotta.

§ Gyermekegyilkos anya. Perva Tika alicsillileány — ki különben már öt gyermek anyja volt — állott tegnap az aradi törvényszék előtt gyermek egyilkossággal vádolva. A múlt évben történt, hogy Bonczesd határában egy három hetes gyermek hulláját találták, kiről azonban kitűnt, hogy az Perva Tika leányzóé

volt. A törvényszék a felette sok enyhítő körülményt tekintetbe véve, 6 évi fogságra ítélte Perva Tikát.

TÁVIRATOK.

A 25. §. ellen.

Budapest, április 4. (Saj. tud. táv.) A véderőtörvény 25-ik szakasza ellen az egyetemi ifjuság ma gyűlésezett, komoly fejtegetések után elhatározva az országgyűlésnél a kérvényezést.

Árviz a fővárosban.

Budapest, április 4. (Saj. tud. táv.) A Duna bár lassan, de még mindig árad a fővárosban. A víz magassága ma 6 m. 30 centiméter s a víz tegnap óta tíz centimétert emelkedett. Az áradás lassu volta azt mutatja, hogy az árviz szünőfelben van s egy-két nap múlva apadás áll be. Az árviz igen kellemetlen a teherhajóknak, a melyek nem tudnak kikerülni, mert az alsó rakparton a Duna erős hullámmal folyik.

Öngyilkossági kísérlet.

Budapest, április 4. (Saját tud. táv.) Dr. Engel Jakab ügyvéd felesége, ma délelőtt, felhasználva férje távollétét, hiszteriás rohamában az első emeletről az utcára vetette magát. Esésében a távirda drótban felakadt s pár pillanatig lógott a levegőben, míg a drót elszakadt s a szerencsétlen nő a földön nem nagy magasságból a következőre esett. Anyomban megjelent mentők sebeit bekötötték s felvitték lakásába. Az orvosok azt hiszik, hogy rövid idő alatt felépül, ha ugyan belső sérülést nem szenvedett.

Sztrájkoló asztalosok.

Budapest, április 4. (Saj. tud. táv.) Thék Endre gyárának háromszázötven sztrájkoló asztalosa tegnap gyűlést tartott. A sztrájkoló segédek a gyűlésen elhatározták, hogy ha Thék a kilencz és fél óra munkaidőt holnap meg nem adja, kiveszik munkakönyvüket. A sztrájkolók különben igen jó hangulatban vannak, mert mindenünnen segítik őket.

A református konvent.

Budapest, április 4. (Saj. tud. táv.) A református konvent az 1896-ik évben Kolozsvárott tartja ülését.

A Tisza áradása.

Nyiregyháza, április 4. (Saj. tud. táv.) A Tisza áradásai mind nagyobb területet öntenek el. Tokaj komoly veszedelemben forog.

Meghasonlott románok.

Temesvár, apr. 4. (Saj. tud. táv.) Politikai eseményszámba megy, hogy a Dreptatea köré csoportosuló román politikusok és publicisták közt a rég lappangó meghasonlás nyílt kifejezésre jutott most, midőn Barcia Juon Controla címmel új lapot indított, mely a kölcsönös megértés és a bekepolitikáját tűzte célul, s a mérsekelt románok lelkesülten fogadják az új lapot.

A trónörökös naplója.

Bécs, április 4. (Saját tud. táv.) Legközelebb két hatalmas kötetben megjelenik

Ferencz Ferdinánd főherceg uti naplója, sok képpel. A könyv czime: Földkörüli utazásom naplója.

Püspöki konferenciák.

Bécs, április 4. (Saj. tud. táv.) A püspöki konferenciákat ma délelőtt nem folytatták, mivel az elnöklő gróf Schönborn érseket a király délelőtt kihallgatáson fogadta.

Sülyedő város.

Prága, április 4. (Saj. tud. táv.) A közel fekvő Neumark város sülyedőben van. A sülyedést egy hajdani bánya okozza, mely a város alatt van. Több ház beomlott és sok folyton sülyed.

Pörbefogott rendőrfőnök.

Sofia, április 4. (Saj. tud. táv.) Ma kezdődött meg a felebbviteli törvényszéknél a Lukánov, volt reedőrfőnök elleni pör, kit négy ügyvéd, köztük Grekov volt miniszter is, véd. Lukánov ellen az a vád, hogy Mark Ivanovot, kit a Ferdinánd fejedelem elleni összeesküvésért 1894-ben elítéltek, a vizsgálat alatt a börtönben bántalmazta.

Verekedő képviselők.

Brüsszel, április 4. (Saj. tud. táv.) Helleputte klerikális képviselő Defuisseaux szocialista képviselőnek a ház folyosóján ezt mondta: „Tekintse magát fölpofozottknak!” Erre dulakodás támadt közöttük, s végre is a teremszolgák közbe léptek. Az esetből kifolyólag sok kihívás történt.

Atalakított barlang.

Laibach, április 4. (Saj. tud. táv.) Az adelsbergi barlang már annyira átalakított, hogy azon kocsin is lehet keresztül jutni. Az első kísérlet, melyet egy adelsbergi háztulajdonos tegnap egyfogatú kocsijával tett, teljesen sikerült.

Gizela hercegnő utazása.

Troppan, április 4. (Saj. tud. táv.) Gizela bajor hercegnő, a ki tegnap ideérkezett, ma délután Auguszt a főhercegnő látogatására ismét Brunnbe utazik, honnan rövid tartózkodás után Bécsen át Münchenbe fog visszatérni.

Megmérgezett hirlapíró.

Konstantinápoly, április 4. (Saj. tud. táv.) Mr. Smith, a „Daily News” angol tudósítója gyanús tünetek közt meghalt. Azt hiszik, hogy az örmény kegyetlenkedésekről küldött tudósításai miatt megmérgezték.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog cég jelentése. —

Budapest, április 4.

Gabona üzlet. Buzát ma gyengén kínálták, a vételkedv még gyengébb volt s az irányzat csendes maradt. Elkelt alig pár ezer mm. néhány krral olcsóbb áron. Ma nem adatott ki hivatalos jelentés.

Határidő üzlet. Amerikából érkezett lanyhább jegyzésekre nálunk is lanyhán indult — a már tegnap este tetemesen ellanyhult üzlet — buzában s tekintettel a szép derült időjárásra s gyenge üzletmenetre zárlatig még lanyhább lett. Tengeri szintén tetemes lanyhassággal indult s igen csekély vásárlási kedv mellett zárlatig lanya is maradt. Zab és roza gyenge kereslet mellett valamivel lanyhábbak.

Zárul 11 órakor:

Buza márczius—április	7.11—7.12
Buza szeptember—október	7.05—7.06
Tengeri május—június	6.79—6.81
Tengeri őszre	6.60—6.62
Zab márczius—április	6.57—6.59
Zab őszre	5.89—5.91
Káposztarepoze	10.50

Külföld: New-York: buzára $\frac{1}{4}$ lanyhább, tengerire $\frac{1}{8}$ szilárdabb, Chi cago: buzára $\frac{3}{8}$ — $\frac{1}{2}$ lanyhább, tengerire változatlan, Páris szilárd, London és Liverpool tartott.

Értéktőzsde. Szilárd külföldi zárlatokra nálunk is szilárdan indult az üzlet s igen élénk vásárlási kedv mellett úgy nemzetközi mint helyi papírok megszilárdultak.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	413.90
Magyar hitelrészvény	467.—
Osztrák államvasút	452.50
Rima-Murányi	271.—
Déli vasút	112.50

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi április hó 3-án. Hízott sertés árak. 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nőhész (páronként 400 kigron felüli súlyban) 45.—46. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 45.5—46.5 krig. Fiatal nőhész (pkiut 320 kigron felüli súlyban) 48.—49. krig. Fiatal közép (pkiut 251—320 krig súlyban) 46.—47. krig. Fiatal könnyű (pkiut 250 kigr. terjedő súlyban) 46.—47. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kigron felüli súlyban) 45.5—46. krig. — Közép (pkiut 220—280 kigr. súlyban) 45.—45.5 krig. — Könnyű (pkiut 220 kigr. terjedő súlyban) 45.—46. krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 250 kigron felüli súlyban) 46.—46.5 krig. Közép (páronként 220—250 kilogramm súlyban) 45.—45.5 krig. — Könnyű (páronként 220 kigr. terjedő súlyban) 44.5—45.5 krig. Sertési étes szám 1895. április hó 1-én volt készlet 182,759 darab. 1895. április hó 2-án felhajtott: 5441 darab. 1895. április 2-án elszállított 1654 drb. 1895. április 3-án maradt készletben 186,546 drb. — A hízott sertés üzletirányzata változatlan.

Szeszűzlet.

— Április 4. —
Ma jogvadásaink: Készárú nagyban nyers szesz 52.50, kicsinyben 58.— nordó náikül per 100 liter $\frac{1}{2}$ beleértve 26 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, április 4. d. a. 5 óra.

		Irányat	100 kg. ár
			frttól frtig
Buza bányági új			6.90 7.15
Buza tiszavidéki			6.95 7.10
Buza pestvidéki			6.90 7.15
Buza fejmegyei			6.90 7.15
Buza bácskai			7.— 7.25
Roza új, I-od rendű			5.90 6.—
Roza új, II-od rendű			5.85 5.90
Arpa takarmány			6.25 6.55
Arpa égetni való			6.60 6.90
Arpa sörfőzdei			7.20 7.80
Zab			6.85 7.10
Tengeri bányági			6.75 6.80
Tengeri másnomú			6.70 6.75
Káposzta-repoze bányági			—
Köles			6.20 6.80
Buza márcz.-ápr.			6.95 6.96
Buza szept.-okt.			7.07 7.09
Buza máj.-jun.			6.84 6.86
Roza márcz.-ápr.			5.91 5.95
Tengeri máj.-jun.			6.61 6.63
Tengeri aug.-szept.			—
Tengeri októberre			—
Zab márcz.-ápr.			6.57 6.59
Zab szept.-okt.			6.09 6.11
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.			10.50 10.55

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. április 4.

Magyar aranyjárdék 4%	123.50
Magyar koronajárdék 4%	99.20
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	126.—
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	104.50
Magyar keleti vasút 1876.	124.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.75
Magyar italmegváltási kötvény	101.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	98.25
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	162.50
Tiszasabályozási és ssegédi kölcsön	151.50
Osztrák papírjárdék	101.50
Osztrák járdék ezüst	101.50

Osztrák járdék arany	123.50
Korona járdék	101.25
1860-ki államsorsjegyek	159.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1078.—
Magyar hitelbank részvény	465.50

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Ifj. Gily Ede urat kérjük, hogy saját érdekében ma délelőtt okvetlenül fáradjon fel a szerkesztőségbe.

LEGTÜNETHI ÉSZLELETEK.

Hó és nap	Legnyomás milliméterekben		Hőmérséklet C°	
	legmagasb	legalantabb	legmagasb	legalantabb
Márcz. 23	762.0	757.7	8.1	— 1.1
24	62.2	56.4	11.3	— 0.7
25	56.3	48.4	14.0	4.1
26	50.8	45.9	12.9	6.5
27	55.9	52.4	1.3	0.1
28	54.7	53.3	16.2	— 0.1
29	53.6	51.1	15.3	4.9

Hó és nap	Szél		Felhőzet		Észrevétel
	iránya	erőssége	általában	Csapadék	
Márcz. 23	EN.	4	borult	—	—
24	DN.	5	félborult	—	—
25	DN.	4	borult	6.1	esős
26	N.	4	borult	4.7	esős
27	N.	5	félderült	—	délután csepeg
28	DK.	6	derült	—	—
29	DK.	6	borult	1.9	este égiháborn

POSGAY LAJOS dr.

VIZJELZÉS.

1895. évi április hó 4-én reggel 7 órakor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vizmérőzón.

Észlelési állomás	Hőmérséklet C°	Időjárás	Vízállás		Mértékegység
			oztiméter.	ostiméter.	
Branyoska	+ 9°	esős	+ 400	—	—
Gyulafehérvár	+ 8°	esős	+ 308	—	—
Arad	+ 10°	felhős	+ 322	—	—
Makó	+ 10°	felhős	+ 450	—	—
Szeged	+ 9°	esős	+ 752	—	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelöl, A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelöl.
Arad, 1895. április 4.

A m. kir. folyamamérnöki hivatal.

Aradvárosi

Évadberlet szünet.

színház.

Haviberlet szünet.

Pénteken, 1895. április 5-én

Hubay Jenő tanár ur, a világhírű hegedűművész közreműködésével:

A cremonai hegedűs.

Nagy opera 2 képpben. Szövegét írták: Coppée Ferencs és Beauclair Henrik. Fordította: Abrányi Emil. Zenéjét írta: Hubay Jenő.

SZEMÉLYEK:

Taddeo Ferrasi, hegedű készítő Csátár Gy.
Filippó, tanítványa Hunyady J.
Szandró, tanítványa Mezey M.
Gianina, leánya Réthy L.

A magán hegedű részeket Hubay Jenő tanár ur, az opera szerzője fogja játszani.

EZT MEGELŐZI:

A nőgyűlölő.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Benedix. Fordította: Ujházy Ede.

SZEMÉLYEK:

Barna László, erdősz Tompa K.
Irma, neje Delli Emma.
Csermelyi Iván Balassa J.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Április 4. —

Nádor szálloda: Rottmilly Károly kereskedő, Arad.
Herz László asphal munkavezető, Budapest, Dr. Vékony Albert orvos, Kisjenő. Csónra Márton ev. ref. lelkész, Erdőhegy.

Három Király szálloda: Dávid Áron kereskedő, Felmén. Varga Sándor gépész, Arad. Győre József kántor, Nagyvárad. Munn Erzsébet szobaleány, Arad.

Felölös szerkesztő: Vass Geza.

M. kir. államvasutak igazgatósága.

32413/95. A. V.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága budapesti központi szertárában (Józsefvárosi teherpályaudvaron) 13 drb. részint jó állapotban levő részint pedig javításokat igénylő hidmérleg és 1 drb. még jó állapotban levő szivattyu gép fellett rendelkezik, melyek eladása czéljából ezenel nyilvános pályázatot hirdet.

A hidmérlegek I., 2., továbbá I., IV., V., VI., VII., VIII., IX., X., XI., XII. és XIII. számmal vannak megjelölve s nevezett szertárban vasár és ünnepnapok kivételével naponként d. e. 9—11. és d. u. 3—5 óra között megtekinthetők, eladásuk darab szerint az állapot és minőségre való kötelezettség elvállalása nélkül történik, az ajánlati ár tehát nem suly szerint, hanem a megvenni szándékolt hidmérlegek számainak és átvételi állomás pontos megnevezése mellett darab szerint leszen az ajánlatban számokban és betűkben kitüntetendő.

Az ajánlattevő az itt felsorolt feltételeken kívül kötelezőknek ismeri el a magy. kir. államvasutaknál az ócska anyagok eladására 129381/91 sz. a. fennálló és ezen ügylet megkötésére és lebonyolítására mérvadó általános feltételeket, melyeket aláírással ellátva ajánlatához csatolni tartozik. Ezen feltételek nyomtatványtárunkban példányonként 15 kron megszerzethetők, esetleg 15 kr. és 10 kr. póstadij = 25 kr. beküldése mellett postán megrendelhetők.

Minden ajánlattevő, ajánlatával a határozat meghozataláig visszavonhatlan kötelezettségben marad.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson és hogy a cél elérésére bármely más intézkedést is tehessen.

A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy lepecsételt és 50 kros magyar bélyeggel ellátott ajánlataikat ezen külfelirattal: »Ajánlat a 32413/95 számhoz hidmérleg és szivattyu gép megvételre« folyó évi április hó 17-ik napjának déli 12 óráig anyag és leltár beszerzési szakosztályunknál (Andrássy-ut 78. szám II. emelet) benyújtani sziveskedjenek.

Bánatpénzképen a megvenni szándékolt hidmérlegek vagy szivattyugép ajánlati egység ára szerint kiszámított értékösszeg 5%-a f. évi április hó 16-ának déli 12 óráig teendő le főpénztárunknál akár készpénzben, akár pedig állami letételekre alkalmas értékpapirokban.

Aláírt feltételek és bánatpénz nélkül, elégtelen bánatpénzzel, vagy a fent kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1895. márczius havában.

Az igazgatóság.

5057/1895.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a fumei hadtengerészeti akadémiában az 1895/96-ik iskolai év kezdetén betöltendő egészen ingyenes és féldíjmentes, valamint fizetéses és alapítványi helyek betöltésére vonatkozólag a mélt. m. kir. honvédelmi miniszter által kibocsátott pályázati hirdetmény levéltárunkban bármikor betekinthető.

Aradon 1895. évi márczius hó 9.

A városi tanács.

165/895. gazd. sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a városi legelőkre beiratott juhok és sertések után eső legeltetési díjak f. é. április hó 2-től 9-ig bezárólag terjedő idő alatt a városi pénztárba befizetendők. A díjak befizetésekor a pénztári hivatal kiszolgáltatja a legeltetési jegyeket, melyekkel a juhok és sertések a legelésre bocsátásra kitűzött napon a legelőkre bocsáthatók.

Arad, 1895. márczius 28-án.

Varjassy
tanácsnok.

M. kir. államvasutak üzletvezetőség Zágráb.

10052/II—95. szhoz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége a fumei I. sz. raktári iroda földszintjének átalakítása és emeletre való felépítésére ezenel nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A szerződés minta és a költségvetésnek, a teljesítendő munkákat kitüntető része, nemkülönben a végrehajtandó építési munkákat föltüntető rajz, f. évi márczius 28-tól kezdve a zágrábi üzletvezetőség pályafenntartási és építési osztályánál, valamint a m. kir. államvasutak fumei osztálymérnökségénél 4 frt 80 kr. lefizetése mellett megszerzethetők.

Pályázni kívánók kötelesek az üzletvezetőség gyűjtő pénztárába 600, azaz: Hatszáz o. é. frtot bánatpénzben, készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni.

A letétbe helyezett értékpapírok, — a napi árfolyam 90%-ával fognak számíttatni.

A pályázat benyújtására határidőül f. évi április 12-ének d. e. 12 óraja tűzetik ki. Az ajánlatok a zágrábi üzletvezetőség I. általános osztályához címezendők és következő felirattal láttandók el.

»A 10052. számhoz: Ajánlat a fumei I. sz. raktári iroda átalakítása és emeletre való ellátására.«

Az üzletvezetőség fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők között tetszése szerint szabadon választhasson.

A határidőn túl vagy a bánatpénz lefizetését igazoló letétjegy nélkül beérkező ajánlatok, figyelembe nem vétetnek.

Zágráb, 1895. márczius hó 25.

Az üzletvezetőség.

4654/1895.

Hirdetmény.

A közös hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben az 1895/96-ki tanév kezdetén betöltendő magyar állami alapítványi helyekre vonatkozó pályázati hirdetmény a nagymélt. m. kir. honvédelmi miniszterium által leküldetvén, közhírré tesszük, hogy ezen pályázati hirdetmény levéltárunkban bármikor betekinthező.

Aradon, 1895. évi márczius hó 9-én.

A városi tanács.

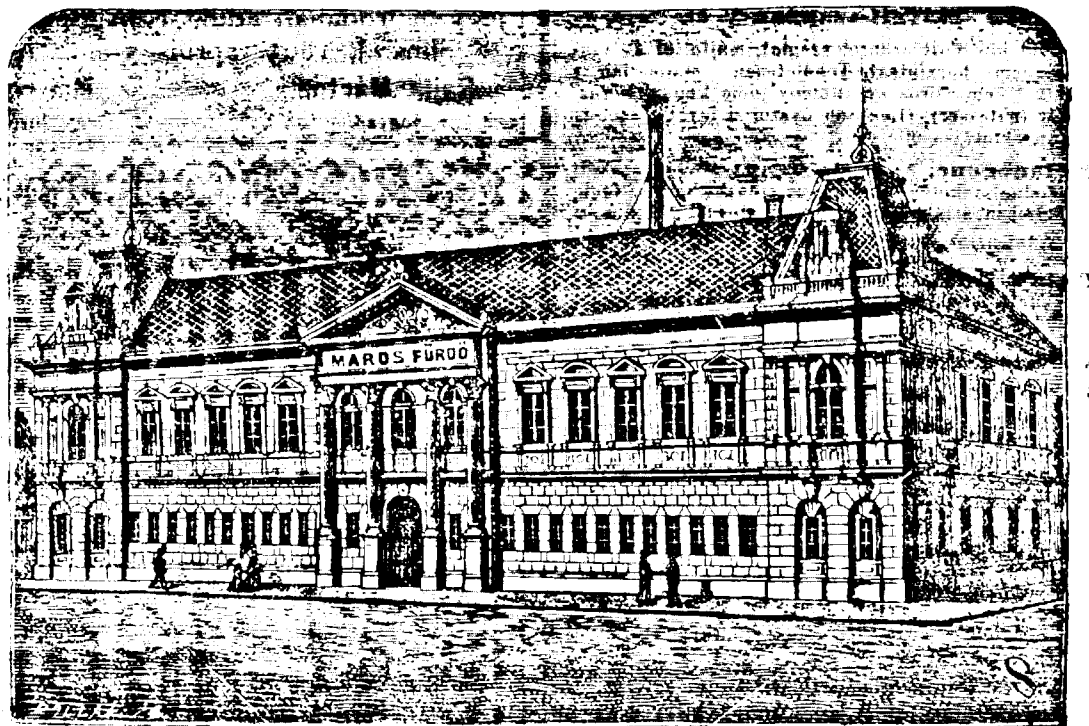
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb réme, mely testünket felüdíti, zsiabdásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen elmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja a „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdővel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likaacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadíttassék azáltal egészségünk biztosítottatik.

Hogy ezen üzemünk által tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehesünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A váróteremben hideg ülék és italok mérsékelt áruk mellett kiszolgáltatnak. Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.		Vízgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr	Egy személy-jegy	— frt 50 kr
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.	30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr
Egy órák-jegy	— frt 40 kr.	Ves és moor-fürdő.	
Uszás-tanítás.		Egy személy-jegy	1 frt — kr
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.	10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr
Uszoda.		Kád-fürdők.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.	Ruhával	— frt 50 kr
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.	Ruha nélkül	— frt 40 kr
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.	Villany-fürdő.	
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.	Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.	10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.		Külön ruha-díjak.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.	1 lepedő vagy palást	7 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 56 kr.	1 törölköző	8 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.	Pénztárnyitás nyáron reggeli 6 órakor.	
Masszázs egy személy	— frt 70 kr.	télen reggeli 7 órakor.	

A Simay-féle gőzfürdő-épületben azemelotben naps vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcazi, parkettával kipedolt szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó. A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

3383/1895. sz.

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerára

Arad, Deák Ferenc-utca 11. sz.

Ajánlja a következő számtalanszor kipróbált legmegbízhatóbb gyógyszereket:

Eredeti francia sóborszesz biztos s több ezer esetben meglepő eredménnyel használt szer asthma, szemgyulladás, kútegek az arcon és fejen, osontörés, daganatok stb. ellen ára 45 kr.

Indiai fog gyógykivonat gyors és biztos hatású fogfájás elleni szer ára 30 kr.

Glycerin véghétkupok gyors és fájdalomlan székletel előmozdítására. Gyermekeknek 50 kr., felnőtteknek 60 kr. egy doboz.

Valódi csukamájolaj Kron M.-féle Bergenből, Norvégországból. Frissen kivett Dorsch-halmájából (gadus morhua) a leggondosabban állítatik elő. Könnyű emészthetőségénél fogva gyermeknek is különösen ajánlatik a mell és tüdő erősítésére, a test súlyának gyarapítására, de különösen mint vértisztító; ára 1 frt.

Salicil és Thymel-hintőpor. Előbbi 30, utóbbi 15 kr. Kisebesedés ellen gyermekek vagy kövér egyéniségeknek, sérült lábaknál, kéz és lábizzadás ellen ninos hatatosabb szer, anélkül hogy káros következménnyel lenne a szervezetre. 377.

Hajdú tea (elegy) ára 25 kr. Tüdő és mellbajoknak a létező legjobb gyógyszer. Csillapítja a kínzó köhögést, számarhurutot, gúros köhögést, hurutot, feloldja a nyálkát, megkönnyíti a felkőpést stb.

Dr. Tross-féle köhögés elleni porok mell és torokbajok, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, nehéz lézés stb. ellen. 6 por ára 30 kr., 12 por 60 kr.

Dr. Schmidt-féle köhögés elleni szörpje minden koru gyermeknek 30 kr.

Rosetter haj (Regenerator) Ifjító. Ezen készítmény az ősz hajnak eredeti színét adja vissza. Midőn a haj szürkülni kezd, elveszti színét és kihull, egyszóval táplálékot kíván, ily esetben a Rosetter kedvelt Haj-ifjító kielégít minden szükségletet; ára 1 frt.

A női szépség fenntartására és emelésére legbiztosabb és legártalmatlanabb szer:

50 Margit-Creme 50 kr.

50 Margit-hőgyper 60 kr.

50 Margit-szappan 35 kr.

rövid idő alatt szüntet szepit, májfelfet s mindenmü bőrkiütést. Tökéletesen ártalmatlan s mivel nem zsiros készítmény, nem képez bőrtakát (mitesser). (Legjobb óvszer a levegő, szél és nap-befolyása ellen.)

Melanogene. A haját, bajuszt vagy szakált azonnal fekete, barna, gesztenyesszínre festi. Teljesen ártalmatlan. Megrendelésnél kérem a kívánt színt megjelölni. Ára 1 frt 48 kr.

Postai megbízások gyorsan, pontosan és titkeltartás mellett teljesíttetnek. — Csomagolás nem számítatik.

194/1895. gazd. sz.

Árlejtsési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi fogatok számára 5 pár hám készítése iránt folyó év aprillis hó 8-án d. e. 10 óraker árlejtsést tart.

Kikiáltási-ár: páronként 35 frt.

Bánompénzül letendő s kikiáltási ár 10 %-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtsésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtsés megkezdése előtt nyujtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtsési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtsési feltételek a gazdasági tanácsnak arnál az árlejtsést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1895. évi márcz. hó 26-án tartott üléséből.

Kiadta:

Wannay

aljegyző.

5443/1895.

Hirdetmény.

Közírré tesszük, hogy az 1883. évi XXXIV. törvényzikk módosításáról szóló 1890. évi XXIII. t. cz. értelmében a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémiában szervezett tisztképző tanfolyamban az 1895—96 ik tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetmény a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által leküldetvén, az levéltárunkban bármikor megtekinthető.

Arad, 1895. márcz. 20-án.

A városi tanács.

Hirdetmény.

A magyar ipar és kereskedelmi bank részvénytársasága az Arad város közönsége által átengedett Libás dűllőben, a kurticsi-ut mentén lévő 7 hold és 1263/1600 □-ölnyi földterületen egy kénsv és mütrágya gyár felállíthatására telep engedély iránt folyamodván, a helyszini tárgyalás az 1884. évi XVII. t. cz. 27. §-a értelmében f. é. ápril hó 6-ik napj. ak d. u. 3 órájára kitűzetik s erről az érdekeltek azon hozzáadással értesittetnek, hogy a telep leirása és helyszini rajza a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál f. évi ápril hó 5-ik napjáig mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező s a netáni észrevételek ugyan ott írásban előszóval pedig a helyszini tárgyalás alkalmával megtehető, mert a mennyiben ilyenek nem emeltetnének és ha köztekintetek gátlólag fel nem merülnek, a telep engedély az 1884. évi XVII. t. cz. 30. §-a értelmében ki fog adatni.

Kelt Aradon, 1895. évi márczius hó 17-én a város rendőr kapitányi hivatala mint I. fokú iparhatóság.

Sarlot Domokos

főkapitán.

Hirdetmény.

Simánd község előljárosága részéről ezennel közírré tétetik, miszerint a vásártéren megkivántató korlátok felállítása s azzal egyidejűleg a f. évi májushavi országos vásáron gyakorlandó vámszedési jog haszonbérbeadása iránt f. évi ápril hó 18-án d. e. 10 óraker a község házában nyilvános árlejtés — illetve árverés fog tartatni. 287

Mire a vállalkozni kívánók tisztelettel meghivatnak, azzal, hogy a feltételek a jegyzői irodában addig is megtekinthetők.

Simánd, 1895. április 3-án.

Rajla Márton,

jegyző.

Mócz Juon,

biró.

MÖDLINGI CZIPIÓGYAR

ARAD, Andrassy-tér 4. szám (Nádor szálloda.)

ajánlja a

tavaszi és nyári időnyre

elismert

jóságú készítményeit

hallatlan olcsó árakon,

melyek minden czipő talpán bevéssve olvashatók. 245. 5—12

Gazdag választék, szabott ár,

tehát minden tulajzetés kizárótnak tekinthető.

Kivonataz árjegyzékből:

Női brünel czugos czipő szivben vágott szegelt talppal **2 frt 60**

krajczártól fejlebb.

Női brünel czipő vágott talp szivben vágott **2 frt 60**

krajczártól fejlebb.

Női brünel fél czipő bőr héléssel szegelt talp **2 frt 25**

krajczártól fejlebb.

Férfi vikszos bőr czugos czipő szegelt talppal **2 frt 90**

krajczártól fejlebb.

Nagy választék fiu- és gyermek-czipőkben, minden árban.